

หลักและวิธีปฏิบัติ ในการขออนุญาตพิมพ์หนังสือธรรม

เป็นหลักปฏิบัติตลอดมาว่า หนังสือของพระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต) ผู้ใดจะพิมพ์แจกเป็นธรรมทาน หรือพิมพ์จำหน่าย ก็ขออนุญาตทำได้ โดยให้เปล่า ไม่มีค่าลิขสิทธิ์

ในเวลาที่ผ่านมาได้พบหลายกรณีที่เกิดเป็นปัญหา บางเรื่องต้องแก้ปัญหาที่ยากและยืดเยื้อ จึงควรประมวลหลักและวิธีปฏิบัติมาวางไว้เป็นการย้าจุดสำคัญให้ชัด เพื่อให้รู้และช่วยกันปฏิบัติให้ถูกต้องเรียบร้อย ท่านที่ตั้งใจดี ก็โปรดอย่ามองว่าเป็นเรื่องยุ่งยาก ฟังถ้อยคำมาร่วมรู้เข้าใจและช่วยกันป้องกันแก้ไขปัญหา ให้เป็นกุศลจริงแท้

หลักและวิธีปฏิบัติทั่วไป ในการนำหนังสือไปพิมพ์ใหม่ มีดังนี้

1) ผู้ต้องการพิมพ์ ขออนุญาตตรงต่อผู้เขียนโดยทำเป็นลายลักษณ์อักษร (ไม่ใช่ติดต่อผ่านโรงพิมพ์ หรือสำนักพิมพ์ เป็นต้น วิธีที่ง่ายคือขอแบบฟอร์มจากวัดไปกรอกมาส่งเอง)

ถ้าพิมพ์ในการบุญ/งานพิธี ก็ระบุให้ชัดว่า งานอะไร เพื่อใคร ที่ไหน และเมื่อใด

2) ขอรับต้นแบบหนังสือฉบับล่าสุด แล้วนำไปจัดพิมพ์เองที่ไหนก็ได้ เมื่อพิมพ์เสร็จแล้ว ถ้าเต็มใจ ควรนำหนังสือมามอบถวายเป็นตัวอย่าง/หลักฐานทางสถิติ ๑๐ - ๒๐ เล่ม

ถ้าเป็นการขอไปพิมพ์จำหน่าย เช่น สำนักพิมพ์ ห้ามนำหนังสือมามอบหรือถวายเกินจำนวนที่เป็นตัวอย่างหรือเป็นของที่ระลึก

เหตุที่ห้าม ก็เพื่อป้องกันปัญหาซ้ำอีก เพราะโดยบังเอิญ ได้พบหลักฐานว่า สำนักพิมพ์แห่งหนึ่งซึ่งได้รับอนุญาตให้นำหนังสือไปพิมพ์จำหน่ายอย่างให้เปล่าไม่มีค่าลิขสิทธิ์นั้น ได้ไปจ่ายภาษีประเภทหัก ณ ที่จ่าย ที่กรมสรรพากร โดยแจ้งว่าเป็นภาษีค่าลิขสิทธิ์ในการพิมพ์หนังสือของพระพรหมคุณาภรณ์ เหมือนกับว่าพระพรหมคุณาภรณ์ได้รับเงินค่าลิขสิทธิ์ ทั้งที่ไม่เป็นความจริงแต่ประการใด ทั้งนี้ สำนักพิมพ์นั้นใช้วิธีการคือ เมื่อพิมพ์หนังสือออกจำหน่ายแล้ว ก็นำหนังสือจำนวนหนึ่งมาถวายที่วัด และถือเอาราคาจำหน่ายหนังสือจำนวนนั้นเป็นข้ออ้างแก่กรมสรรพากรว่าได้จ่ายค่าลิขสิทธิ์แล้ว ทั้งที่เจ้าของลิขสิทธิ์คือผู้เขียนหนังสือไม่ได้ทราบวาทงสำนักพิมพ์ทำอะไรเพื่ออะไร เอาหนังสือมามอบไว้แก่ใคร เพราะวัดเป็นสาธารณสถาน คนไปมามากมาย ญาติโยมที่พิมพ์หนังสือแจกกันเป็นธรรมทาน บ้างก็นำหนังสือมาถวายให้วัดแจกด้วย เมื่อสำนักพิมพ์ได้นำหนังสือที่พิมพ์แล้วมาถวายที่วัด คนวัดที่รับไว้ก็ไมรู้เรื่องในใจของเขา ก็คิดแค่ว่าเป็นหนังสือที่ผู้ถวายมีน้ำใจนำมาให้ช่วยกันแจกต่อๆ ไป เมื่อได้ทราบเรื่องโดยบังเอิญเช่นนี้ จึงทำให้มองเห็นว่า ถ้าสำนักพิมพ์อื่นใดจะปฏิบัติเช่นนี้ ก็มีทางเป็นไปได้ โดยพระและทางวัดไม่อาจทราบ เป็นความเสียหาย ไม่เป็นธรรม ที่ไม่ควรให้เกิดมีขึ้น (เวลานี้ บุคคลต้นเรื่องทางฝ่ายสำนักพิมพ์ได้บอกขอภัยว่าทำผิดไปแล้วโดยรู้ไม่เท่าถึงการณ์ และว่าจะร่วมมือกับญาติโยมของวัดที่ชำนาญทางกฎหมาย ซึ่งจะไปดำเนินการเพื่อให้กรมสรรพากรเข้าใจให้ถูกต้องแล้วทำหลักฐานให้ตรงตามเป็นจริง) ฉะนั้นจึงต้องแจ้งให้ทราบทั่วกันไว้ โดยหวังว่าสำนักพิมพ์และองค์กรต่างๆ จะเอื้อเฟื้อมิให้เกิดมีการปฏิบัติอันไม่ถูกต้องอย่างข้างต้นนั้น

ส่วนญาติโยมที่ขอพิมพ์หนังสือแจกเป็นธรรมทาน ก็เสียสละบำเพ็ญประโยชน์แก่ส่วนรวมอยู่แล้ว และต้องใช้จ่ายเงินในการพิมพ์ไปอาจจะมากทีเดียว จึงควรมุ่งไปในกุศลแห่งธรรมทานนั้น ไปดำเนินการเรื่องการแจกหนังสือของตนให้โล่งไปเลย ไม่ต้องมาคิดถึงเรื่องว่าขอพิมพ์หนังสือของท่านแล้วควรจะบริจาคถวายพระหรือบำรุงวัดอะไรอีกไหมหนอ ไม่ต้องมาห่วงมากังวลอะไรอย่างใดทั้งสิ้น

3) การพิมพ์หนังสือขึ้นใหม่ ขอให้ตรงตามต้นแบบหนังสือที่ได้รับไป ถ้าจะมีการเปลี่ยนแปลงใดๆ เช่นจัดรูปแบบใหม่ ขอให้ได้รับอนุญาตก่อน และรักษาเนื้อหาให้แม่นยำ

ต้นแบบหนังสือ นั้น พระได้ตรวจชำระ-จัดวางรูปแบบไว้เรียบร้อยแล้ว บางทีก็ได้ใช้พิมพ์มาหลายครั้งแล้ว จึงใช้พิมพ์ตามนั้นได้ทันที ขออย่าได้ตัดต่อแต่งเติมใดๆ

- ไม่นำข้อความหรือเนื้อหาอื่นมาปะปน (บางทีข้อความในหนังสือตอนนั้น เป็นพุทธพจน์หรือถ้อยคำจากพระไตรปิฎก ผู้นำไปพิมพ์เอาวาทะของเกจิอาจารย์ใส่แทรกเข้ามา ทำให้ผู้อ่านเข้าใจผิด จะกลายเป็นการปลอมแปลงพุทธพจน์)

- ไม่ตีพิมพ์ลงภาพของผู้เขียน (ถือเป็นหลักการว่าหนังสือของที่นี่ ไม่ลงรูปภาพของผู้เขียน โดยมุ่งให้ความสำคัญไปรวมกันที่พระ-พุทธเจ้า ถ้าจำเป็นหรือมีเหตุผลชัดเจนว่าจะต้องลงภาพ ก็ลงให้น้อยที่สุด และเป็นภาพเรียงบ่งายที่ทางพระยอมรับ)

- ประวัติผู้เขียน ถ้าเว้นได้ ก็ควรเว้น (ในการพิมพ์ทั่วไป ถือว่าไม่ต้องลงประวัติหรือเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้เขียน แต่ในบางกรณี อาจมีเหตุผลสำคัญหรือจำเป็นต้องลงไว้ ในกรณีเช่นนั้น ขอให้ลงพิมพ์ตามฉบับที่ทางพระจัดให้ หรือเลือกคัดตัดจากฉบับนั้นไปลง คือให้เป็นเพียงข้อมูลข้อเท็จจริง ไม่ต้องมีคำยกย่องสรรเสริญ)

หวังว่าทุกท่านจะช่วยกันรักษาข้อปฏิบัตินี้ เพื่อความดีงามให้สมเป็นงานกุศล จะได้อำนวยผลให้ความเจริญธรรมเจริญปัญญาแพร่หลายไพศาล นำมาซึ่งความไพบูรณ์แห่งประโยชน์สุขของประชาชนยืนนานสืบไป

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป. อ. ปยุตฺโต)

๒๒ กันยายน ๒๕๕๒